

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 108/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti KOVOPROJEKT Bratislava a. s., Ružová dolina 6, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Lászlóom Lengyelom, Ružová dolina 6, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 314/2015 z 30. júna 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti KOVOPROJEKT Bratislava a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti KOVOPROJEKT Bratislava a. s., Ružová dolina 6, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej

advokátom JUDr. Lászlóom Lengyelom, Ružová dolina 6, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 314/2015 z 30. júna 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania o náhradu škody vedeného Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 79/2014 v procesnom postavení odporkyne. Okresný súd uznesením sp. zn. 10 C 79/2014 z 2. júna 2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým „zakázal žalovanému (sťažovateľovi) nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. 364 v okrese [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], parc. č. 10566/1 o výmere 1.316 m², zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 10566/2 o výmere 5.584 m², a par. č. 10566/1 ostatné plochy o výmere 110 m², stavba súpisné č. 480, postavená na par. č. 10566/1 nebytová budova; na LV č. 399, v okrese [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] par. č. 9383/13 o výmere 136 m² ostatné plochy, par. č. 9383/28 o výmere 279 m² ostatné plochy v rozsahu ich predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti, alebo družstva či inej právnickej osoby, zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, vykonania jednostranných, dvojstranných či viacstranných právnych úkonov, ich opustenia, zničenia, akéhokoľvek iného scudzenia, zaťaženia, prenajímania nehnuteľností v celosti i časti na dobu dlhšiu, ako 12 kalendárnych mesiacov, vykonávania demolačných a búracích prác, prestavby, či vykonávania činností poškodzujúcich a ničiacich stavby, znižujúcich ich hodnotu, zriaďovať na uvedených parcelách akékoľvek stavby, a vykonávať akékoľvek činnosti vedúce k znižovaniu hodnoty tohto majetku žalovaného a to až do právoplatného rozhodnutia vo vec samej.“.

Krajský súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 11 Co 82/2014 z 28. júla 2014 uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 79/2014 z 2. júna 2014 potvrdil.

Písomným podaním z 15. januára 2015 sa sťažovateľka domáhala zrušenia predbežného opatrenia nariadeného uznesením sp. zn. 10 C 79/2014 z 2. júna 2014. Okresný súd uznesením sp. zn. 10 C 79/2014 z 21. januára 2015 návrh sťažovateľky na zrušenie predbežného opatrenia zamietol, pričom následne krajský súd ako súd druhého stupňa napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 79/2014 z 21. januára 2015.

Podľa názoru sťažovateľky *„postupom a uznesením odvolacieho súdu zo dňa 30. 06. 2015 spis. zn. 8 Co/314/2015-476 boli porušené práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovenia čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“*.

Na podporu citovaného právneho názoru sťažovateľka argumentuje:

„Jedným z princípov, predstavujúcich neopomenuteľnú súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich svojvôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť... Právnym záverom súdu prvého stupňa sťažovateľ prejavil kvalifikovaný nesúhlas vo svojom odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 21. 01. 2015 spis. zn. 10 C/79/2014-441, pričom na predloženú právnu argumentáciu sťažovateľa odvolací súd reagoval len tak, že sa stotožnil so závermi uznesenia súdu prvého stupňa bez toho, aby považoval za potrebné k nim niečo dodať. Na odvolacie námietky sťažovateľa teda odvolací súd nereagoval vôbec. Z týchto dôvodov toto uznesenie odvolacieho súdu je arbitrárne a nespĺňa požiadavky pre riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.“

V ďalšej časti odôvodnenia sťažnosti sťažovateľka okrem iného uvádza:

„... právny záver, ktorý odvolací súd z ustanovenia § 77 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vyvodil, je zjavne arbitrárny, logicky z neho ani nevyplýva a je v prikróm rozpore s ustálenou praxou slovenských súdov a s názormi vyslovenými v odbornej literatúre. Odvolací súd svojím uznesením zo dňa 30. 06. 2015 spis. zn. 8 Co/314/2015-476 tak odchytil od tohto ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, že zásadne poprel jeho účel, podstatu a zmysel... Sťažovateľ má za to, že v predmetnej veci odvolací súd tým, že

ustanovenia § 74 ods. 1 a § 77 ods. 2 Občianskeho zákonníku interpretoval a aplikoval svojvoľne tak, že zásadne poprel ich účel, podstatu a zmysel, porušil jeho základné práva podľa ustanovení čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné práva spoločnosti KOVOPROJEKT Bratislava a. s... podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 06. 2015 spis. zn. 8 Co/314/2015-476 porušené boli.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 06. 2015 spis. zn. 8 Co/314/2015-476 sa zrušuje a vec Krajskému súdu v Bratislave vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľova na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podstatou sťažnosti sú výhrady sťažovateľky voči napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým ako odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 79/2014 z 21. januára 2015 o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie predbežného opatrenia.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto

interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09 atď.).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že uvedený článok ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno

domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Zo sťažnosti vyplýva, že základom argumentácie sťažovateľky o porušení ňou označeného základného práva podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru je tvrdenie, že krajský súd ako odvolací súd napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil, pričom „*na odvolacie námietky sťažovateľa teda odvolací súd nereagoval vôbec*“ a tiež „*ustanovenia § 74 ods. 1 a § 77 ods. 2 Občianskeho zákonníku interpretoval a aplikoval svojvoľne tak, že zásadne poprel ich účel, podstatu a zmysel*“.

Z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie či zrušenie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažnosti, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv predbežným opatrením zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú predbežné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje predbežné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie, resp. zrušenie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie či zrušenie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie či zrušenie predbežného

opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o predbežnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o predbežnom opatrení. Všeobecný súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Predbežné rozhodnutia predstavujú opatrenia, trvanie ktorých je obmedzené a môže byť kedykoľvek na návrh zrušené (IV. ÚS 257/2010).

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 250/09).

Okresný súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 10 C 79/2014 z 21. januára 2015 uvádza:

„Po preskúmaní návrhu odporcu na zrušenie predbežného opatrenia a priložených listinných dôkazov dospel súd k názoru, že tento nie je dôvodný.

Odporca neuviedol žiadnu podstatnú skutočnosť, ktorá by mohla byť dôvodom na rozhodnutie súdu podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona.

K jednotlivým dôvodom, ktorými odporca argumentuje, tunajší súd uvádza nasledovné:

Samotné zrušenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave pod č. k. 14 Co 453/2010 z 1. marca 2012 Nálezom Ústavného súdu IV. ÚS 156/2014-74 zo dňa 19. júna 2014 ešte neznamená, že odpadol dôvod, na ktorom bolo podľa odporcu uznesenie o nariadení predbežného opatrenia postavené. V prvom rade nebolo predbežné opatrenie nariadené len na základe tohto rozsudku (odporúčame pozorne prečítať uznesenie súdu) a v druhom rade samotné zrušenie tohoto rozsudku znamená len to, že krajský súd bude musieť svoje pôvodné rozhodnutie riadne odôvodniť a vysporiadať sa s argumentáciou odvolateľa, pretože pôvodné zdôvodnenie rozsudku nespĺňalo kritériá uvedené v § 157 O. s. p., čím bolo podľa Ústavného súdu SR porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie. Táto nová skutočnosť môže byť dôvodom len na prerušenie tunajšieho prebiehajúceho konania.

Voľné finančné zdroje, uvedené v Súvahe, na ktoré odporca poukazuje, sú čo do svojej výšky v hrubom nepomere s výškou žalovanej pohľadávky. Preto pre prípad úspechu navrhovateľa v konaní, by takéto zdroje nepostačovali a aj táto skutočnosť bola dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, hoci to v uznesení nebolo výslovne uvedené. To, že v r. 2012 vykázal odporca účtovnú stratu je fakt, ktorý je podopretý údajmi z Daňového priznania, pričom tunajší aj krajský súd nemohol z iných, než navrhovateľom predložených listinných dôkazov pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia, vychádzať. Správu nezávislého audítora, ktorú odporca založil do spisu nemôže súd brať do úvahy ako dôvod pre zrušenie predbežného opatrenia, nakoľko, ako už bolo uvedené, hospodárenie odporcu v r. 2008-2013, i keď podľa navrhovateľa vyrovnané, ešte neznamená, že tomu tak bude i v budúcnosti, rok 2012 preukázal opak a tunajší ani odvolací súd nikde vo svojich rozhodnutiach neuviedli, že odporca znižuje hodnotu svojho majetku, ale len to, že v r. 2012 vykázal účtovnú stratu.

Bagatelizovanie dôkaznej sily v minulosti uzatvorenej Záložnej zmluvy odporcom taktiež nie je namieste. Oba konajúce súdy vychádzali pri svojich úvahách z dôkazov, ktoré mali k dispozícii a ani tento fakt nie je nijako spochybniteľný.

Zákaz prenájmu nebytových priestorov na dobu dlhšiu ako jeden rok nijako neohrozuje podnikateľskú činnosť odporcu a nemôže mu spôsobiť žiadne finančné ťažkosti. Tento zákaz sa netýka už uzatvorených nájmov, a platí len do skončenia konania vo veci

samej. Samotná analýza NARKS-u ešte nedokazuje, že odporca nebude mať záujemcov o nájom jeho nebytových priestorov aj na súdom povolenú dobu, ktorú môže následne predĺžiť.

Odôvodnenia rozhodnutí tunajšieho i odvolacieho súdu obsahujú argumenty, ktorými podopreli splnenie všetkých základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a žiadny z nich nemôže chýbať. Pretože dôvody, pre ktoré odporca navrhuje zrušenie predbežného opatrenia zahŕňajú len niektoré z týchto predpokladov, pričom argumenty odporcu sú nepresvedčivé, nedostatočné až právne irelevantné, súd návrh na zrušenie predbežného opatrenia zamietol, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo nariadené nepominuli a naďalej pretrvávajú. Vydané predbežné opatrenie bolo riadne zdôvodnené prvostupňovým aj odvolacím súdom a je právoplatné.“

Krajský súd v posudzovanom prípade v zmysle zásad upravených v § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, pričom vec prerokoval bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Krajský súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, pričom v odôvodnení napadnutého uznesenia sa zaoberal i predpokladmi na vydanie predbežného opatrenia, čo bolo podmienené povahou napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti krajský súd v napadnutom uznesení uvádza:

„Základnými predpokladmi pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i preukázanie naliehavej potreby dočasnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi, a to osvedčením bezprostrednosti ohrozenia nároku, resp. existencia

súdneho rozhodnutia alebo stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vydaniu rozhodnutia, ktoré môže byť exekučným titulom.

Predbežné opatrenie nie je možné vydať len na základe tvrdení navrhovateľa bez toho, aby boli osvedčené aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktoré umožňujú záver o opodstatnenosti návrhu vo veci samej. Z hľadiska skutkového je preto nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia taký stupeň spoľahlivého osvedčenia základných skutkových okolností tvrdených v návrhu, pri ktorom možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a na ich základe usudzovať s väčšou mierou pravdepodobnosti na vydanie priaznivého rozhodnutia vo veci samej.

Z hľadiska predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia je tiež potrebné zisťovať právny záujem navrhovateľa na jeho vydaní, vo vzťahu k predmetu konania. Povinnosťou navrhovateľa je preto osvedčiť potrebu úpravy takých pomerov účastníkov, ktoré majú bezprostredný vzťah k prejednávanej veci a ktorej konanie si takúto dočasnú úpravu až do právoplatného skončenia konania, najmä z hľadiska nerušeného ďalšieho postupu konania, vyžaduje. Navrhovateľ musí osvedčiť, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel efektívnej ochrany poskytovanej v základnom konaní tak, aby v priebehu ďalšieho konania vo veci samej, nedošlo k zhoršovaniu právneho postavenia navrhovateľa vzhľadom na ním uplatňovaný nárok. Z uvedeného teda vyplýva, že ďalším predpokladom pre vydanie predbežného opatrenia je vecná a obsahová súvislosť navrhovaného predbežného opatrenia so základným konaním vo veci samej.

V posudzovanej veci Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 02. 06. 2014, č. k. 10 C/79/2014-173, nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV ... v rozsahu ich predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti, alebo družstva či inej právnickej osoby, zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, vykonania jednostranných, dvojstranných, či viacstranných právnych úkonov, ich opustenia, zničenia, akéhokoľvek iného scudzenia, či zaťaženia, prenajímania nehnuteľností v celosti i časti na dobu dlhšiu ako 12 kalendárnych mesiacov, vykonávania demolačných a búracích prác, prestavby, či vykonávania činností poškodzujúcich a ničiacich stavby, znižujúcich ich hodnotu, zriaďovať na uvedených parcelách akékoľvek stavby, a vykonávať akékoľvek činnosti vedúce k znižovaniu hodnoty tohto majetku odporcu,

a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej; keď dospel k záveru, že predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia v súlade s podaným návrhom; i pokiaľ ide o rozsah uloženého zákazu; boli splnené. S týmto záverom sa stotožnil i Krajský súd v Bratislave, ktorý; na odvolanie odporcu; uznesením zo dňa 28. 7. 2014, č. k. 11 Co 82/2014-228, toto uznesenie ako vecne správne potvrdil, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia; v nadväznosti na námietky odporcu; obdobné ako v konaní v posudzovanej veci; uviedol, že úpravu pomerov odporcu k predmetným nehnuteľnostiam považuje za naliehavú a potrebnú, z hľadiska poskytnutia dočasnej ochrany ohrozených práv navrhovateľa a zabránenia ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej, keď vzhľadom na uplatnený predmet konania a objektívne existujúci stav v hospodárení odporcu; osvedčený doloženými listinnými dôkazmi; existuje potreba dočasne upraviť pomery odporcu za účelom predídania zaťaženia označených nehnuteľností právami tretích osôb a predídania činností smerujúcich k znižovaniu ich hodnoty, pričom uložené obmedzenia nie sú v zjavnom nepomere so záťažou, ktorú predbežné opatrenie odporcovi spôsobí.“

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd poukazuje na znenie § 77 ods. 2 OSP a uvádza:

„Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia, vydaným na základe skutkového stavu osvedčeného v čase jeho vydania (§ 154 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.) je súd viazaný a jeho zmenu nemožno dosiahnuť inak, než zákonom predpísaným spôsobom, t.j. v rámci odvolacieho konania, ktoré konanie v danej veci prebehlo a odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa konštatujúc, že predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia boli naplnené. Inštitút zrušenia predbežného opatrenia nemôže slúžiť na nápravu (prípadných) pochybení v konaní o jeho nariadenie a jeho cieľom a účelom môže byť výlučne dosiahnutie zmeny; príp. zrušenie; dočasnej úpravy pomerov v prípade závažnej zmeny pomerov po nariadení predbežného opatrenia, ktorá má za následok, že ďalšie trvanie uložených obmedzení už nie je z hľadiska účelu predbežného opatrenia potrebné.“

Súd prvého stupňa postupoval správne, keď napadnutým uznesením návrh odporcu na zrušenie predbežného opatrenia; v súlade s ust. § 72 ods. 2 O. s. p.; z dôvodu trvania dôvodov, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené; zamietol, keď odporca relevantnú zmenu skutkových okolností na jeho strane; ktoré by odôvodňovali zrušenie predbežného opatrenia; nepreukázal ani neosvedčil (ani netvrdil), keď splnenie predpokladov na zrušenie predbežného opatrenia odôvodnil iba skutočnosťami, ktoré tu boli už v čase jeho nariadenia; o ktorom právoplatne rozhodol Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 02. 06. 2014, č. k. 10 C/79/2014-173, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 07. 2014, č. k. 11 Co 82/2014-228.

Pokiaľ odporca v podanom odvolaní namietal, že súd prvého stupňa sa nezaoberal jeho argumentáciou, že samotná existencia dlhu nemôže byť dôvodom nariadenia predbežného opatrenia a ani tým, že nariadené predbežné opatrenie mu spôsobuje trvalé výpadky v tržbách, a tak predstavuje hrozbu priameho, bezprostredného a nenapraviteľného zásahu do jeho práv a ohrozuje i faktické uspokojenie nároku navrhovateľa uplatneného v konaní vo veci samej, odvolací súd uvádza, že tieto; rovnako ako všetky ďalšie relevantné; skutočnosti boli predmetom hodnotenia pre účely nariadenia predbežného opatrenia a z hľadiska jeho zrušenia sú bez právneho významu, a preto sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že argumentáciu odporcu v danej veci je potrebné považovať za nepresvedčivú a irelevantnú.

Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností na základe obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru zhodnému so záverom súdu prvého stupňa, že odporca nepreukázal v danej veci splnenie zákonných predpokladov na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia (§ 77 ods. 2 O. s. p.), a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (ust. § 219 ods. 1 O. s. p.).“

Vychádzajúc predovšetkým z citovaného, ústavný súd zastáva názor, že argumentácia krajského súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku týkajúcim sa podmienok nariadenia predbežného opatrenia, ako i jeho zrušenia. V súvislosti s aplikáciou § 77 ods. 2 OSP ústavný súd konštatuje, že z citovaného znenia odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva záver, že nemožno zrušiť predbežné opatrenie v prípade, ak v ďalšom konaní vyjde najavo, že zákonom

predpokladané dôvody jeho nariadenia tu neboli. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že skutočnosti, na ktoré poukazuje sťažovateľka, krajský súd (a pred ním okresný súd) nepovažoval za také, ktoré by vyšli najavo dodatočne a sú spôsobilé zmeniť právne posúdenie podmienok, z ktorých všeobecné súdy vychádzali pri nariadení predbežného opatrenia. Ústavný súd rešpektuje, že je primárnou úlohou všeobecného súdu vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, pričom právny názor krajského súdu a jeho závery nemožno v posudzovanej veci považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe uvedeného ústavný súd, poukazujúc na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom (III. ÚS 3/97, II. ÚS 141/04), dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už nezaoberal jej ďalšími návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016